

SOUTĚŽ *pro děti a mládež*

Vyhlašuje: Ústřední komise pro práci s mládeží ČSCH

POZOR! NOVĚ SE DÁ HLASOVAT PŘÍMO NA STRÁNKÁCH SVAZU:

<http://www.cschdz.eu/mladez/soutez/soutez-casopisich.aspx>

Sponzoruje:

Korespondenční soutěž ÚKPM je určena pro děti a mládež do 18 let včetně. Zúčastnit se mohou jak jednotlivci, tak i chovatelské kroužky (odpovědi hromadně zašle vedoucí kroužku v jednom e-mailu). Řešení musí obsahovat číslo otázky včetně označení odpovědi (např. 1A), číslo snímku a úplný název zobrazeného zvířete (plemeno, barevný ráz, příp. druhový název český a latinský) doplněný jménem a příjmením řešitele. Po slosování správných odpovědí bude třem výhercům na e-mailovou adresu, z níž bylo řešení odesláno, zaslán formulář „Souhlas se zpracováním osobních údajů“, na jehož základě budou poskytnuty údaje sponzorovi soutěže k zaslání výhry. Uzávěrka soutěže je vždy 15. den v měsíci s ohledem na další korespondenci týkající se GDPR (pokud soutěžící souhlas neposkytne do daného termínu, výhra mu nebude zaslána). Jména výherců budou zveřejněna v časopise Chovatel spolu se správným řešením v následujícím čísle. Řešení zasílajte e-mailem na: soutez.ukpm@centrum.cz, do předmětu uveďte Soutěž z Chovatele a číslo, v němž vyšla. Kromě měsíčního slosování se všichni řešitelé účastní ještě celoročního slosování. Soutěž a následně její výherce je též možné nalézt na www.cschdz.eu v sekci mladí chovatelé.

1. Jak lze poznat oplodněné vajíčko:

- a) při prosvícení je světlé   c) při prosvícení je tmavé
b) je těžké

2. K čemu slouží grit?

- a) pomáhá při trávení   c) na hrabání
b) pomáhá při rozmnožování

3. Vysvětli pojem dezinfekce:

- a) likvidace krys a hlodavců
b) ničení mikroorganismů
c) ničení hmyzu a členovců

4. Podávání vitamínu E ovlivňuje:

- a) trávení   b) dýchání   c) plodnost

5. Urči druh na obrázku

Slosování korespondenční soutěže č. 12/2019 – drubež
Do soutěže bylo zasláno 18 odpovědí, z toho 11 správných.

Vylosování byli:

Denis Rozsypal, Dobrovice
Barča Bezdělková, Olešná
Barbora Matějková, Břidličná

Správné řešení: 1B, 2A, 3C, 4C, hempšfírka měděně červená

EVA MORÁVKOVÁ, místopředsedkyně ÚKPMČH

Starvický (chocholatý)

Úspěšnost každého plemene holubů v Evropě od počátku výstavnictví v devatenáctém století měla svůj „barometr“ v podobě četnosti účasti a zejména výsledků na výstavách všech stupňů. Stejně tomu bylo i v případě starvických staváků.

Musíme mít stále na paměti, že „chocholatý štajgr“ byl až do poloviny dvacátého století jen lokálním plemenem a našimi chovateli staváků byl poměrně příkře odmítán. Na vítěznou cestu do Evropy a později i do zámoří se vydal starvický stavák až v poslední třetině dvacátého století díky kvalitní šlechtitelské práci především německých chovatelů v okolí města Halle v bývalé NDR.

Pro lepší názornost vývoje chovu a výstavnictví je nutné sledovat výstavnictví všech tří základních plemen staváků (štajgr, starvický stavák a štelcr = český stavák) v průběhu devatenáctého a dvacátého století, nejlépe na velkých výstavách, které byly chovu těchto plemen nejbližší. A to byl především Berlín a Lipsko.

Zatímco v roce 1899 v Berlíně ještě nebylo ani jedno z těchto tří základních plemen staváků vystaveno vůbec, tuto výstavu ovládly čtyři v té době již celoevropsky populární plemena voláčů – anglický voláč (89 kusů), francouzský voláč (68), pomořanský voláč (48) a brněnský voláč (40). Všechny druhy staváků byly ještě ve

fázi „selských“ voláčů (Bauernkröpfer), nebo „polních“ voláčů (Feldkröpfer) a na výstavní kolbiště pronikali pozvolna.

V Lipsku se jako první objevili v roce 1925 štajgři v počtu 42 kusů. K tomu je třeba si uvědomit, že pojmy starvický stavák a štelcr (Stellerkröpfer) se ještě nepoužívaly a mezi štajgrem, štelcrerem a českým stavákem nebyly téměř žádné rozdíly. Proto také plemeno pod názvem štajgr (Steigerkröpfer) na výstavách v Lipsku dominovalo až do druhé světové války a pokud se mezi nimi občas objevili i „chocholatí“ štajgři už dnes nelze nijak doložit.

První starvící staváci (Starwitzer Flügelsteller) se v Lipsku (Lipsia) objevili až v roce 1950 v počtu pouhých devíti kusů, zatímco štajgrů bylo 207 kusů. Štelcreré zatím ještě neexistovali. Obdobná byla i situace v roce 1955, kdy bylo vystaveno 18 starvických staváků a 298 štajgrů a také v roce 1961, kdy bylo starvických staváků již 58 kusů a štajgrů 289 kusů.

Šedesátá léta minulého století však představovala přelom nejen v používání názvosloví jednotlivých druhů staváků, ale především docházelo k podstatným změnám v chovu a šlechtění. Začal se vyčleňovat modernizovaný štajgr, který vlivem zušlechťovacího křížení se poměrně rychle stal výstavním voliérovním voláčem na horní hranici velikosti středního volá-

stavák (5. část)

če. Samozřejmě zároveň ztratil původní letové vlastnosti. Šedesátá a sedmdesátá léta minulého století byla obdobím modernizace většiny plemen středních voláčů plemeny, která na tom byla z hlediska tělesných tvarů a zejména volatosti mnohem lépe, na příklad francouzský a anglický voláč, norvičský voláč, zakrslý anglický voláč a brněnský voláč. Tyto změny se projevíly na výstavách v polovině šedesátých let, konkrétně v roce 1964 na celostátní výstavě voláčů a v roce 1965 v Lipsku (Lipsia), kde se poprvé objevili šteleři v symbolickém počtu dvou a pěti kusů, zatímco starvičů bylo 36 a 26 kusů a štajgrů 346 a 378 kusů.

Co se vlastně s těmito třemi plemeny staváků v šedesátých letech stalo? Štajgr si ponechal původní název, přestože se změnil na výstavního voláče na vyšší noze, se vzpřímenějším trupem s velikostí na horní hranici středního voláče a původního předválečného štajgra moc nepřipomínal. Předválečný štajgr (Steigerkröpfer) změnil název na štelera (Stellerkröpfer) a byl v podstatě téměř shodný s českým stavákem. A chocholatý štajgr změnil název na starvického staváka (Starwitzer Flügelkröpfer) a začal v Německu procházet mo-

dernizací. V bývalé NDR vznikl společný klub starvických a českých staváků a díky německým chovatelům (M. Beutel, H. Schulz a další) nastal velký vzestup kvality starvických staváků.

Tyto změny se v sedmdesátých letech projevily nejen zvyšováním kvality vystavovaných staváků, ale i růstem vystavovaných počtů. Tak v roce 1970 bylo vystaveno v Lipsku a na celostátní výstavě voláčů NDR 25 a 64 starvických staváků, 291 a 460 štajgrů a 49 a 63 štelců. O pět let později na stejných výstavách v roce 1975 bylo 89 a 168 starvických staváků, 293 a 598 štajgrů a štelců bylo 49 a 63 kusů. O dalších pět let se tento nárůst počtů opět potvrdil – starvických staváků bylo na celostátní výstavě voláčů NDR 219 kusů, štajgrů bylo už 733 kusů a štelců 103 kusů. V sedmdesátých letech došlo v sousedním Bavorsku k nežádoucímu křížení českých staváků s brněnskými voláči a štelcer se výrazně odlišil od českého staváka a vzniklo nové plemeno „německého“ staváka. Původní

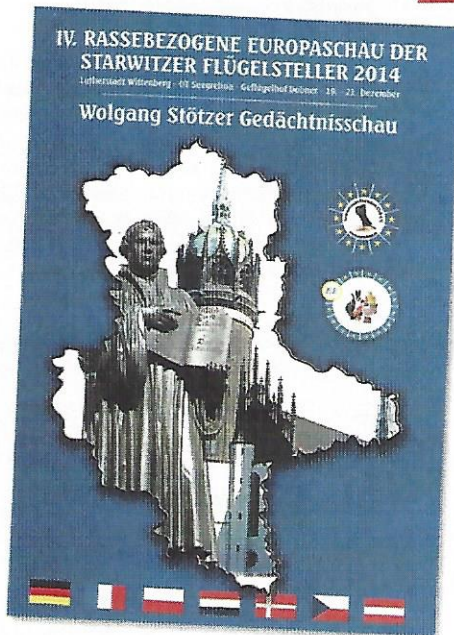

3

název štelcer (Stellerkröpfer) zůstal zachován dodnes.

V dalším dílu tohoto seriálu si přiblížíme činnost klubů starvických staváků v Německu,

Polsku a u nás, a také jejich výstavní aktivity v uplynulých třiceti letech. A ještě aktuální informace: nedávno jsme se společně s předsedou českého klubu Eduardem Cigánem a Hynkem Tvrdým zúčastnili volební valné hromady mezinárodního klubu chovatelů

- 1 Keramická soška starvického staváka od autora Jiřího Machálka (posuzovatel holubů)
- 2 Zleva Hynek Tvrdý – nově zvolený člen Výboru mezinárodního klubu, Eduard Cigán – předseda českého klubu, Hartmut Schulz – nový prezident mezinárodního klubu a autor seriálu
- 3 1,0 starvický stavák černý tygr, 96 b., chov. Dieter Dannenberg (D)
- 4 1,0 starvický stavák modrý kapratý bělohrotý, 96 b., Šampion, chov. Władysław Rojewicz (PL)
- 5 1,0 starvický stavák červený, 97 b., Šampion, chov. Rudlof Melior (D)

starvických staváků v Německu. Novým prezidentem klubu byl zvolen bývalý hlavní poradce chovu a vynikající chovatel Hartmut Schulz a H. Tvrdý se stal členem výboru.

Text a foto Ing. TOMÁŠ SOUSEDÍK

Pokračování příště

4

5